

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/55/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116217618
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8116217618.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Eduarda Valenčina v právnej veci žalobkyne U. N., nar.: XX.XX.XXXX, U. F., XXX XX P., zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 290,- eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 01.10.2021, č. k. 13Csp/57/2016 - 28, takto

rozhodol:

I. Potvrďuje rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 50,- eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a vo výroku o trovách konania.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto: „Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 50,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a . Žalobca m á n á r o k voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 % vychádzajúc z prisúdenej sumy s tým, že o ich výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 290,- eur z titulu primeraného finančného zadostučinenia, ako aj náhrady trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 17C/119/2014 bol ako žalovaný v postavení spotrebiteľa úspešný, kde terajší žalovaný si voči nemu uplatnil na zaplatenie sumu 290,01 Eur s príslušenstvom a okresný súd žalobu zamietol. Žalobca citoval časť odôvodnenia rozsudku (o absolútnej neplatnosti právneho úkonu úverovej zmluvy a o nedostatku náležitostí zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. g) a písm. i) zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa so záverom, že úver je preto podľa ods. 3 citovaného ustanovenia bezúročný a bez poplatkov) a dodal, že rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 17C/119/2014, z 13.8.2014 bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/10/2015 zo 14.10.2015, ktoré nadobudli právoplatnosť 1.12.2015 a vykonateľnosť 5.12.2015. Vzhľadom na toto rozhodnutie a ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, si ako spotrebiteľ uplatňuje satisfakciu za porušenie jeho spotrebiteľských práv, keď svoje práva musel brániť v pôvodnom súdnom konaní. Dodal, že primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy, zároveň má mať aj funkciu relutárnu, a uzavrel, že keďže je spotrebiteľom, ktorý úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde a bola tým splnená hypotéza

právnej normy § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z., finančné zadostučinenie požaduje vo výške 290,- Eur. Žiadne ďalšie skutkové tvrdenia na odôvodnenie uplatneného nároku (najmä jeho výšky) žalobca (zastúpený advokátom - vid' aj § 291 ods. 3 CSP) v žalobe neuviedol.

Z odôvodnenia tohto rozsudku taktiež vyplýva, že žalovaný so žalobou nesúhlasil, pričom poukázal na to, že žalobca neunesol ani v minimálnom rozsahu dôkazné bremeno ohľadom uplatneného nároku. Na strane žalobcu nevznikla a ani nemohla vzniknúť žiadna ťažko napravitelná majetková, resp. nemajetková ujma alebo škoda, ktorá by zakladala premisu možnosti nároku na finančné zadostučinenie. Namietal, že úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. nebolo konštatované výrokom rozsudku a že pre priznanie žalobcom uplatňovaného nároku neexistuje žiadny skutočný a zákonný dôvod.

3. Súd prvej inštancie zistil, že v konaní vedenom Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 17C/119/2014 si terajší žalovaný uplatnil voči žalobcovi (vtedy žalovanému) ako spotrebiteľovi nárok na zaplatenie sumy 290,01 Eur s prislúšenstvom, pričom súd tento nárok zamietol s poukazom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu dojednania úverovej zmluvy a nedostatok náležitostí zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. g) a písm. i) zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa so záverom, že úver je preto podľa ods. 3 citovaného ustanovenia bezúročný a bez poplatkov.

4. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia poukázal na množstvo teoretických východísk týkajúcich sa dokazovania, skutkových tvrdení strán sporu, včasnosti uplatnenia prostriedkov procesného útoku a obrany s ohľadom na uplatnený nárok, a to v tej súvislosti, či sú v žalobe uvedené skutkové tvrdenia spôsobilé pre prijatie záveru, že žalobca naplnil hypotézu príslušnej právnej normy. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v danom prípade žalobca svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadostučinenia odôvodnil len svojou úspešnosťou v konaní vedenom na základe žaloby na zaplatenie sumy 290,01 Eur voči nemu a tým, že si uplatňuje satisfakciu za porušenie jeho spotrebiteľských práv, keď svoje práva musel brániť v súdnom konaní. Žiadne okolnosti, ktoré by bližšie odôvodňovali ním uplatnenú výšku zadostučinenia, však neuviedol. Žalobca neuviedol žiadne bližšie okolnosti predchádzajúce jeho obrane na súde, a ani osobitné dôvody, zohľadňujúce napr. jeho neúspešnú reklamáciu alebo predsúdne upozornenie na porušenie práva, ktoré by osobitne zvýrazňovali jeho obranu v súdnom konaní (že žalovaný, v pôvodnom konaní žalobca, pred súdnym konaním nedbal na jeho výhrady), a ani či konanie žalovaného a jeho následné neoprávnené uplatnenie práva na zaplatenie sumy 290,01 Eur na súde viedlo k vzniku aj iných negatívnych dôsledkov v jeho súkromnom a spoločenskom živote. „Takýmito negatívnymi dôsledkami resp. nepriaznivými okolnosťami prípadu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s nekalým konaním žalovaného je napr. vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom čase, odkázanosť na iných alebo psychická záťaž a pod.“ (rozsudok KS v Prešove, sp. zn. 17CoCsp/32/2020 z 29.9.2020). Zvýšená odmeňujúca funkcia zadostučinenia pre spotrebiteľa (za to, že sa pustil do sporu so žalovaným) by mohla vystupovať do popredia napr. najmä vtedy, ak by žalobca tvrdil, že zodpovedná osoba pred podaním žaloby odmietla akceptovať jeho (oprávnené) výhrady (prípadne reklamáciu), spoliehajúc sa možno na to (bez hrozby osobitného negatívneho následku), že spotrebiteľ pre obťaženie nebude uplatňovať alebo brániť svoje práva na súde (skúsime, či nám to „neprejde“), a ak jej to aj neprejde, nebude to mať pre ňu citeľnejšie následky (od spotrebiteľa len nič nevymôže). Táto stránka je však pri nedostatku tvrdení o predchádzajúcich výhradách spotrebiteľa adresovaných dodávateľovi (zodpovednej osobe) a pri jeho zastúpení advokátom, tak ako tomu bolo aj v tomto prípade, oslabená, nakoľko negatívny prístup zodpovednej osoby, ak nevyhovie oprávneným požiadavkám spotrebiteľa zastúpeného advokátom, má svoj odraz aj v povinnosti nahradiť spotrebiteľovi jeho trovy právneho zastúpenia, a žiadne osobitné úsilie od spotrebiteľa spravidla nevyžaduje. Vzhľadom na vyššie uvedené závery a všetky súdu známe okolnosti tohto prípadu, podľa ktorých bol žalobca v pôvodnom konaní zastúpený advokátom, netvrdil, že by dodávateľa (zodpovednú osobu) pred pôvodným konaním upozornil na vytýkané nedostatky (porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi), so súdnym konaním má skúsenosti (viac ako 20 sporov, z ktorých vo viacerých bol aj žalovaný), k požiadavke zadostučinenia neuviedol žiadne negatívne dôsledky porušenia práva zo strany dodávateľa v okolnostiach tohto prípadu na jeho súkromný či spoločenský život, a ani to, že by od žalovaného ešte pred podaním svojej žaloby niečo neúspešne žiadal alebo reklamoval, mal súd za to, že žalobca (zastúpený advokátom) netvrdil a nepreukázal také okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie finančného zadostučinenia v ním požadovanej výške 290,- Eur, a za primeranú výšku zadostučinenia tak považoval základnú sumu maximálne 50,- Eur tak, ako ju v obdobných prípadoch priznáva aj Krajský

súd v Prešove (napr. v rozsudku sp. zn. 9CoCsp/49/2020, 17CoCsp/32/2020), a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Výrok o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP.

5. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, a to v časti výrokov I. a III., z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) Civilného sporového poriadku, s poukazom na to, že pokiaľ ide o výšku nároku, je rozsudok nepreskúmateľný a z obsahu odôvodnenia nevyplýva, na základe akých úvah, dokázaných skutkových okolností a z nich vyvedených skutkových záverov a následného právneho posúdenia súd vlastne dospel k záveru o existencii nároku na primerané finančné zadosťučinenie v sume 50,- eur. Žalovaný v odvolaní ďalej poukázal na to, že žalobca v žalobe neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali výšku nároku 290,- eur, ale ani 50,- eur. Podľa žalovaného je preto nepreskúmateľné ako súd dospel k záveru o danosti nároku v sume 50,- eur. Žalovaný citoval ust. § 291 ods. 3 a § 296 CSP, ako aj § 132 ods. 1 CSP a uviedol, že žalobca bol povinný uviesť skutočnosti, ktoré odôvodňujú ním uplatnený nárok a súd nebol oprávnený nedostatok žaloby nahradzovať vlastnou činnosťou alebo úvahou. Z rozsudku vyplýva, že súd primárne nevychádzal z preukázaných skutočností a odôvodnenie rozsudku je podľa žalovaného v rozpore s § 220 ods. 2 CSP a rozsudok je nepreskúmateľný. Z podanej žaloby, rovnako aj z priebehu dokazovania vyplýva, že žalobca nepredložil súdu žiadne dôvody a dôkazy na ich preukázanie v tom smere, aby splnil povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť ohľadom požadovaného nároku. Žalobca od začiatku konania neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, na základe ktorých sa mohol oprávnenne domnievať o danosti nároku vo výške žalovanej sumy. Takýto postup potom vedie k tomu, že žalobca nemá žiadnu procesnú zodpovednosť za to, aké skutočnosti v žalobe uvedie a preukáže. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie. Žalovaný si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

6. Žalobca v rámci písomného vyjadrenia zo dňa 02.12.2021 k odvolaniu žalovaného uviedol, že z judikatúry Ústavného súdu SR (III. ÚS 199/2009) vyplýva, že iba skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožňuje s právnym názorom všeobecného súdu, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobca opätovne poukázal na to, že právoplatný rozsudok súdu prvej inštancie spojený s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu v základnom konaní jasne deklarujú, že v právnom vzťahu medzi stranami sporu došlo k porušeniu noriem spotrebiteľského práva a tvrdenia žalovaného o neexistencii a nepreukázaní porušenia práv a povinností iba odzrkadľujú jeho prístup k rešpektovaniu príslušných noriem spotrebiteľského práva a princípu ochrany spotrebiteľa. Žalobca uviedol, že rozsudkom súdu prvej inštancie v základnom konaní sa preukázalo, že žalovaný porušil svoju povinnosť, keď od žalobcu požadoval úrok, ktorý je neprimerane vysoký a je v rozpore s dobrými mravmi (tzv. civilnoprávna úžera). Žalobca v pôvodnom konaní (v pozícii žalovaného) aktívnym uplatnením prostriedkov procesnej obrany voči dodávateľovi bol v konaní úspešný, čo je potrebné považovať za úspešné uplatnenie práva v súdnom konaní podľa zákona o ochrane spotrebiteľa. V súvislosti s výškou priznaného nároku žalobca poukázal na to, že tento nárok má plniť jednak funkciu satisfakčnú, ako aj sankčnú, aby bol dodávateľ dostatočne odradený od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a je ho potrebné chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ aktívne bránil v spore s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov. Princípom a zmyslom konania o primeranom finančnom zadosťučinení je jednak sankcionovať dodávateľa, ale aj zadosťučiniť spotrebiteľovi. Posudzovanie výšky tohto nároku vychádza z okolností týkajúcich sa základného konania, o ktorých mal konajúci súd vedomosť zo svojej činnosti. Žalobca sa taktiež vyjadril k návrhu žalovaného na rozhodnutie o trovách konania. Uviedol, že s poukazom na ust. § 255 CSP, teda zásadu úspechu vo veci, nemožno žalobcu úspešného čo do základu, zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti, pričom za základné je potrebné považovať to, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté a výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca, pričom v takýchto prípadoch je vhodné priznať plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej istiny, nie zo žalovanej sumy.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok - CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli ako aj na jeho webovej stránke Krajského

súdu v Prešove dňa 19.01.2022 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

8. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne ktorých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, inou vadou konania, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne a v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

9. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 09.06.2013, osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10.6.2013, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

10. K námietke porušenia práva na spravodlivý proces, ktoré videl žalovaný v nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd uvádza, že nezávislosť rozhodovania súdov sa musí uskutočňovať v ústavnom a v zákonnom (procesnoprávnom a hmotnoprávnom) rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 ods. 1 a nasl. Ústavy SR a z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Jedným z týchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť súdu svoje rozhodnutie odôvodniť, a to spôsobom zakotveným v § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia preto musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Povinnosťou súdu je vždy taktiež dostatočným a rozumným spôsobom vyrovnáť sa s argumentmi sporových strán, ktoré môžu mať vplyv na jeho rozhodnutie. Neznamená to však, že súd musí rozhodnúť v súlade so skutkovým a právnym názorom tej ktorej strany, postačuje, že sa s jej argumentmi vo svojom rozhodnutí ústavne akceptovateľným spôsobom vyrovná. V súvislosti s touto odvolacou námietkou, súd poukazuje na to, že žalovaný nešpecifikoval, akým konkrétnym nesprávnym procesným postupom mu malo byť znemožnené uskutočňovanie jeho procesných práv, a to až do takej miery, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd zároveň z obsahu spisu nezistil, aby v priebehu tohto konania došlo k porušeniu jeho procesných práv žalovaného, a teda táto odvolacia námietka žalovaného nebola v tomto konaní naplnená.

11. K námietke, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci odvolací súd uvádza, že tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takáto iná vada však v posudzovanom spore odvolacím súdom zistená nebola.

12. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci, je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený

skutkový stav je však významný aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. V tejto súvislosti odvolací súd rovnako poukazuje na to, že žalovaný konkrétne nešpecifikoval k akým nesprávnym skutkovým zisteniam dospel súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov. Taktiež ani z obsahu spisu odvolací súd nezistil, aby došlo k naplneniu tejto odvolacej námietky.

13. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Keďže súd prvej inštancie na základe zisteného skutkového stavu správne aplikoval príslušnú právnu normu, na základe ktorej aj vo veci rozhodol, ani táto odvolacia námietka naplnená nebola.

14. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, odvolací súd uvádza že sa jedná o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň je potrebné uviesť, že novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú predpisy na ochranu spotrebiteľa. Podľa názoru odvolacieho súdu uvedený nárok je teda daný, ak dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv v § 52 až 54 Občianskeho zákonníka, zákony o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku a podobne. Účelom týchto právnych noriem je zvýšená ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a citované zákonné ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má postihnúť nečestného dodávateľa, ktorý tieto osobitné právne normy nerešpektuje.

15. Odvolací súd konštatuje, že žalobca sa v pôvodnom konaní úspešne domohol svojich práv, keď namietal neprimeranosť úrokovej sadzby (viac ako 400 % oproti úrokom poskytovaným bankami), a súd vychádzal z neplatnosti zmluvy pre rozpor s dobrými mravmi, práve z dôvodu uplatňovania neprimerane vysokého úroku.. Zároveň z pôvodného konania vyplýva, že zmluva neobsahovala obligatórnu náležitosť, a to konečnú splatnosť úveru, v dôsledku čoho bol predmetný úver bezúročný a bez poplatkov. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na to, že žalovaný, ktorý si v pôvodnom konaní vedenom Okresným súdom Prešov vedenom pod sp. zn. 17C/119/2014 uplatňoval sumu 290,01 eura, mal už v čase podania žaloby od žalobcu uhradenú sumu 1.474,59 eura, pričom poskytnutý úver predstavoval výšku 962,62 eura. Ako už bolo konštatované v danom prípade postačuje preukázanie porušenia práv žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý nemusí preukazovať existenciu a výšku vznikutej ujmy. V súvislosti s výškou uplatneného nároku odvolací súd poukazuje nato, že táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určení je potrebné vychádzať z toho, že finančné zadostučinenie má okrem satisfakčnej funkcie aj funkciu sankčnú, a to v tom ohľade, že má odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov, v danom prípade poskytovať úvery s primeraným úrokom, ktorý neodporuje dobrým mravom a zároveň v zmluve uvádzať všetky obligatórne zákonné náležitosti. Finančné zadostučinenie nemožno vnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a tiež ako odmenu pre žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý privodil vyhlásenie rozsudku, ktorým sa sledujú rovnaké účinky ako opatrenia orgánov dohľadu, ktorých sankcie by boli neporovnateľne prísnejšie. Na druhej strane

však nemôže predstavovať neprimerané obohacovanie spotrebiteľov. Odvolací súd sa stotožňuje s argumentáciou žalovaného v tom, že pri priznaní nároku na finančné zadostučinenie je potrebné prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, pričom v pôvodnom konaní si žalovaný (v pozícii žalobcu) uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 290,01 eur, pričom žalobca (v pôvodnom konaní žalovaný) vzhľadom na aktívnu obranu nemusel túto sumu plniť, keďže prvostupňový súd a rovnako aj odvolací súd akceptoval jeho obranu, a teda nedošlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného v tomto rozsahu a aj vzhľadom na výšku uplatneného nároku v pôvodnom konaní (290,01 eura) odvolací súd v zhode s rozhodnutím súdu prvej inštancie považuje priznanú výšku zadostučinenia 50,- eur za primeranú, keďže priznaním tejto sumy bude naplnený účel citovaného zákonného ustanovenia z hľadiska odškodnenia žalobcu z titulu jeho zadostučinenia a zároveň bude naplnená aj výchovná funkcia tohto inštitútu tým, že priznanie tohto nároku (spolu s náhradami priznanými v obdobných konaniach voči žalovanému) bude vplývať na žalovaného tak, aby si neuplatňoval neprimeraný úrok a v zmluve uvádzal všetky zákonné náležitosti, teda bude predstavovať účinný a odradzujúci prostriedok ochrany spotrebiteľov. Pokiaľ teda žalovaný v odvolaní namietal, že nie je zrejme ako súd prvej inštancie dospel k záveru o dôvodnosti uplatneného nároku vo výške 50 eur, tak odvolací súd opätovne poukazuje na to, že súd prvej inštancie vychádzal z predložených dôkazov, hlavne z rozhodnutia v pôvodnom konaní (sp. zn.17C/119/2014 OS Prešov) a porušenia vyššie citovaných práv žalobcu ako spotrebiteľa.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, teda vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 50,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, ako aj vo výroku o trovách prvoinštančného konania.

17. O nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie ako aj o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 CSP, podľa § 255 ods. 1 CSP. Predmetom konania bol nárok na primerané finančné zadostučinenie, výška ktorého závisela od úvahy súdu. Pri takomto druhu nároku sa strana sporu považuje za plne úspešnú vtedy, ak je úspešná, čo do základu nároku. Nie je totiž možné zaťažiť žalujúcu stranu procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu, pokiaľ rozhodnutie o výške nároku závisí od úvahy súdu. Žalobca bol v konaní, čo sa týka základu nároku, plne úspešný, preto odvolací súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, 9CoCsp/49/2020 10
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.